

LES 1

WAT IS MEDEZEGGENSCHAP?

NA DEZE LES:

- Weten studenten wat medezeggenschap en participatie betekenen;
- Hebben ze geleerd wat het nut van inspraak op onderwijs is;
- Weten studenten waarom we deze lessen aandacht besteden aan medezeggenschap en participatie;
- Hebben studenten nagedacht over de mate van invloed die zij als student kunnen hebben op het onderwijs;
- Hebben ze inspirerende voorbeelden gezien van mensen die gebruik maken van de invloed die ze uit kunnen oefenen.

Printen:

- Lesbrieven

Benodigheden:

- Beamer

Medezeggenschap en participatie

In dit lespakket gaat het afwisselend over medezeggenschap en participatie. Medezeggenschap is een formele vorm, zoals de studentenraad en de rechten die daarbij horen. Studentparticipatie is een bredere vorm van inspraak. Dat gaat niet alleen over abstracte zaken zoals instemmen met de hoofdlijnen van de begroting. Studentparticipatie gaat bijvoorbeeld ook over 'onderhandelen' over pauzes of wensen voor lesinhouden kunnen bespreken met de docent. Medezeggenschap en participatie zijn aan

elkaar verbonden. Met medezeggenschap vraag je studenten weliswaar om hun mening, maar slechts aan een kleine groep en niet alle studenten voelen zich hierdoor gehoord. Andersom kunnen studenten met een met participatie wel meepraten, maar is er niet de mogelijkheid zich te beroepen op rechten. Ook kent participatiecultuur zonder formeel vastgelegde medezeggenschap meestal weinig continuïteit en zullen veel initiatieven en kennis verloren gaan.

De student aan het woord

Studenten hebben vaak wel een idee over wat medezeggenschap is en vooral wat ze ervan vinden! Het is goed om dat eerst even hardop gezegd te hebben, daar is ruimte voor in deze les. Probeer hierbij studenten hun oprechte mening te laten geven. Als zij medezeggenschap fantastisch vinden, dan mag dat, als ze vinden dat medezeggenschap het saaieste is waar ze ooit hebben van hebben gehoord, mag dat ook. Ook inhoudelijk is er geen fout antwoord, wat zij bij medezeggenschap vinden horen, hoort er voor nu even bij. Het is belangrijk om steeds te benadrukken dat ze vrij zijn om te zeggen hoe daadwerkelijk denken over zowel de gang van zaken op school, als over het

onderwerp medezeggenschap zelf. Tijdens de lessen kun je de volgende vragen als geheugensteuntje gebruiken:

- ✓ Ben ik nieuwsgierig naar wat studenten te zeggen hebben?
- ✓ Voelen de studenten de vrijheid om alles te zeggen wat ze willen?
- ✓ Stel ik alle studenten in de gelegenheid om hun mening kunnen geven?

LES 1 WAT IS MEDEZEGGENSCHAP?

Introductie

0 - 10 min

VERTEL DE STUDENTEN

- Dat dit de eerste van drie lessen over medezeggenschap en participatie is;
- Dat in deze eerste les wordt uitgelegd wat dit inhoudt en hoe je zelf invloed kunt uitoefenen;
- Maar dat ze nu eerst zelf mogen vertellen wat zij denken dat medezeggenschap is

OPDRACHT

- Schrijf de woorden medezeggenschap en participatie op het bord;
- Vraag aan de studenten wat zij denken wat deze woorden betekenen;
- Vraag hierbij ook wat zij denken dat het verschil tussen deze twee begrippen is;
- Vraag de studenten waarom ze wel of niet actief zouden willen zijn in medezeggenschap en/of participatie;
- Schrijf alles wat de studenten zeggen op, zonder daarbij hun mening proberen te weerleggen.

TIP:

De kans is groot dat studenten hier nog vrij negatief zijn over medezeggenschap en participatie. Deze opdracht is ook bedoeld om die weerstand boven tafel te krijgen. Kortom: leun wat dat betreft lekker achterover.

Video 1

bekijk video

10 - 20 min

In deze video worden de begrippen medezeggenschap en participatie toegelicht. Er wordt besproken op welke verschillende onderwerpen je invloed zou kunnen of willen hebben. En waarom het leuk en belangrijk is om zelf te participeren.

Klas en docent

20 - 45 min

OPDRACHT

- Bespreek klassikaal hoeveel invloed de studenten denken dat de verschillende partijen binnen school in procenten hebben. De procenten worden verdeeld over: studenten / de bestuurders (CvB/directie) / docenten & overige medewerkers.
  - Teken een rondje op het bord.
  - Vertel de klas dat dit rondje een taart is die staat voor de invloed die verdeeld wordt onder de drie hiervoor genoemde partijen.
  - Vraag een student naar voren, in overleg met de klas trekt deze persoon lijnen in de taart. Gezamenlijk bedenkt de klas hoe naar hun idee de taart wordt verdeeld. De student mag met de klas overleggen. De lijnen kunnen steeds bijgesteld worden totdat de klas het eens is met de verdeling.
- Het gaat er hierbij om hoe de klas denkt dat de invloed is verdeeld. Niet om wat de werkelijkheid is of hoe studenten vinden dat het zou moeten zijn.

Video 2

bekijk video

45-50 min

Aan de hand van inspirerende voorbeelden zoals Martin Luther King zien studenten hoeveel invloed je kunt hebben op je omgeving. Ook als de doelen die je wilt bereiken onmogelijk lijken. Daarnaast krijgt de klas alvast een inkijkje in wat officiële en minder officiële methoden zijn om invloed uit te oefenen. In les 3 wordt hier nog verder op ingegaan.

Klas en docent

50 - 60 min

- Bespreek de video na met de klas: hoe zouden zij hier op school invloed kunnen hebben?
- Herhaal kort wat er deze les is behandeld:
  - Medezeggenschap en participatie
  - Het nut ervan
  - De invloed die je hebt
- Vraag de klas wat ze van deze les vonden: wat vonden ze wel/niet interessant?
- Vertel dat jullie in de volgende week gaan bespreken welke verbeterpunten de studenten binnen de school zien.